

Suomen Asehistoriallinen Seura ry
Tampere

**A Member of the Foundation for European
Societies of Arms Collectors**

LAUSUNTO, HE 204/2024 Aserikoksia
koskevan sääntelyn muuttamiseksi
10.2.2025

Eduskunnan lakivaliokunta

Asia HE 204/2024 Hallituksen esitys eduskunnalle aserikoksia koskevan sääntelyn muuttamiseksi

Suomen Asehistoriallinen Seura r.y. kiittää mahdollisuudesta lausua asiaan.

Lausuntomme

On hyvä, että kasvavaan jengiväkivaltaan ja järjestäytyneen rikollisuuden uhkaan suhtaudutaan vakavasti, sekä toteutettavissa olevia toimenpiteitä myös niiden ehkäisemiseksi suunnitellaan.

Hallituksen esitys valitettavasti kohdistuu pääasiassa esineiden kriminalisoinnin tiukentamiseen, eikä itse väkivaltaiseen käyttäytymiseen ja tekoihin. Lakimuutoksella yritetään puuttua luvattomien aseiden käyttöön väkivallan välineenä, ilman että aseiden aiotusta väkivaltarikoksesta tarvitsee olla näyttöä. Pelkkä passiivinen hallussapito riittää. Ongelmallista on luvattoman aseiden kuljettaminen autossa, joka saattaa olla ainoastaan aseiden siirtämistä. Erityisesti esitys mainitsee, että auton sijainnista riippumatta sekä pelkästään kuljettaminen on riittävä kriteeri. Aseiden välittömällä saatavuudella tai tarkoituksella ei lakiehdotuksessa nähdä merkitystä. On selvää, että luvattomien aseiden saatamista pitää mukana suunniteltua väkivallantekoa varten, tai rikollisen omaan hätävarjelutarkoitukseen, tai ääripäässä sitä ei aiota tai edes voida käyttää väkivaltaan, esimerkiksi ilman patruunoita. Silti koko tämä skaala antaisi törkeäksi tuomittuna saman 2:n vuoden minimirangaistuksen.

Lain tulisi olla yksiselitteinen ja selkeä ymmärtää. Törkeän ampuma-aserikoksen tuomiossa vaaditaan, että tekoa katsotaan myös kokonaisuutena törkeänä. Esityksessä tai olemassa olevassa laissa törkeää kokonaisuutta ei ole määritelty tarkkarajaisesti, täsmällisesti tai juuri ollenkaan ja se jää vain oikeusasteen harkittavaksi.

Törkeä ampuma-aserikos käsittää olemassaolevat määritelmät 1-3, uuden luvattoman hallussapidon lisäksi. Näiden **vanhojen olemassaolevien rangaistukset kiristyvät merkittävästi samalla, ilman että niiden kiristämistä on esityksessä vartavasten harkittu tai perusteltu, muuten kuin että se perustuu hallitusohjelmaan.**

Merkittävä ongelma on, että törkeän ampuma-aserikoksen tuomitseminen on mahdollista myös, jos kyseessä on erityisen vaarallinen ampuma-ase, joita olisivat poliisihallituksen tulkinnan mukaan esimerkiksi vanha deaktivoitu sarjatuliase, deaktivoitu tykki tai erityisen vaarallinen pitkä lipas. Jotta teko olisi kokonaisuutena törkeä, asiaan saattaa liittyä vielä aseiden suuri määrä tai muu oikeuden näkemä seikka. Tästä tuomittaisiin minimissään 2 vuotta vankeutta. Kun tarkastelee poliisihallituksen omia aikaisempia tulkintoja ampuma-aselaista, herää aiheellinen huoli uuden lain mahdollisista ylilyönneistä ja kansalaisen oikeusturvasta.

Suomessa omaksutun rangaistuksen määräämiskäytännön mukaan vähimmäisrangaistus on enimmäisrangaistusta merkityksellisempi. Tätä käytetään riittämättömänä perusteluna minimirangaistuksen nostamiselle, **sen sijaan että tuomittaisiin luvattoman hallussapidon törkeästä ampuma-aserikoksesta väkivaltaisiin tarkoituksiin kovemmillä tuomioilla.** 2:n vuoden minimirangaistus on sama esimerkiksi seuraavissa rikoksissa: törkeä raiskaus, lapsenraiskaus, törkeä ihmiskauppa ja törkeä ryöstö, mutta joissa yläraja on 10 vuotta, kun törkeän ampuma-aserikoksen 4 vuotta. Perusteluna esitetään, että skaalan 10:n vuoden yläpää mahdollistaa kovemmat rangaistukset. Perustelu on ristiriitainen. Ensin minimirangaistuksen merkitystä korostetaan merkittävimpana, mutta vertailussa tarkoitushakuisesti annetaan merkitys maksimirangaistukselle, jota harvoin tuomitaan. Luvattoman aseiden hallussapitäminen törkeänä ampuma-aserikoksena ilman näyttöä väkivallasta, vertailussa lapsenraiskaukseen, rikkoo yleistä oikeustajua.

Maanpuolustusta tukevaa tahtoa ja kykyä tuetaan hallituksessa vahvasti määrärahoihin ja hankkeilla. Aserikosten esitetyt lainsäädöntömuutokset väärin tulkittuna saattaa toimia maanpuolustustahtoa ja -kykyä vastaan. Yksikin ei-jengiläinen tai ei järjestäytyneeseen rikollisuuteen kuuluva, joka tuomitaan liian kevyin perustein tai jopa tarkoitushakuisesti, murentaa luottamusta suomalaiseen yhteiskuntaan.

Suomen Asehistoriallinen Seura r.y.

Pasi Kesäniemi

puheenjohtaja
p. 045 665 2329